

Raadscommissievoorstel

Status: Voorbereidend Besluitvormend

Agendapunt:	4
Onderwerp:	Bestuurlijke structuur Wet Werken naar Vermogen en Wet sociale werkvoorziening
Datum:	7 mei 2012
Portefeuillehouder:	Jhr. M.R.H.M. von Martels
Decosnummer:	50
Informant:	Rik Bolhuis E. r.bolhuis@dalfsen.nl T. (0529) 48 83 16

Voorstel:

- De voorkeur uit te spreken voor lokale uitvoering van de Wsw c.q. WWnV, boven het blijven participeren in de Gemeenschappelijke Regeling Wezo.
- Kennis te nemen van het voornemen tot uittreding uit de de Gemeenschappelijke Regeling Wezo per 1 januari 2015.
- Het college te mandateren om in onderhandeling te treden met het bestuur van de GR Wezo over de uittredesom en daarbij als uitgangspunten te bepalen:
  - afkoopsom conform advies bureau Langedijk SWO tot maximaal het gestelde bedrag, mits op basis van finale kwijting en de opmerking dat deze verminderd kan worden in geval van overname van lopende verplichtingen ten aanzien van personeel voor de lokale uitvoering.

Inleiding:

In november 2011 is in de Raad gesproken over de toekomstige bestuurlijke structuur van de Wet werken naar vermogen (WWnV). De Raad heeft ingestemd met het voorstel van het College dat een uitvoering zonder een Gemeenschappelijke Regeling (GR) een serieuze optie is. Wel was meer informatie nodig over de consequenties voor de exploitatie. Aan de hand van dit raadsstandpunt is nader onderzoek gedaan naar de alternatieve exploitatie en de financiële consequenties van de uittreding uit de GR. Onderzoeken zijn gedaan door respectievelijk bureau Skopos en bureau Langedijk. Daarnaast is op initiatief van de gemeente Dalfsen in Wezo-verband de toekomst van de GR op de agenda geplaatst. Dit heeft geresulteerd in het onderzoek van bureau Radar.

Radar rapport: (Nieuwe wegen)

Naar aanleiding van het rapport "Wezo in perspectief" hebben de 5, in Wezo deelnemende gemeenten, de basis gelegd voor herstructurering van Wezo. De GR heeft hierbij de keuze gemaakt de doelgroep "beschut binnen" te organiseren in GR verband. Vervolgvraag was of de afbouw van de overige bestaande doelgroepen binnen Wezo onder regie van de afzonderlijke gemeenten of onder regie van de GR gaat plaatsvinden. De GR heeft bureau Radar gevraagd hiervoor een notitie op te stellen. In dit rapport wordt ingegaan op de consequenties voor deze keuze. Gelet op de financiële consequenties kiest een meerderheid in het bestuur voor regie bij de GR. Wel vraagt Radar zich in haar rapport af of, bij een beperking tot de doelgroep "beschut binnen", de governance-structuur in NV verband wel een toegevoegde waarde heeft.

Skopos rapport.

Skopos heeft, op verzoek van de gemeente Dalfsen, een berekening uitgevoerd waarbij de uitvoering van de Wsw naar de gemeente wordt toegetrokken. Mensen met een arbeidshandicap moeten hierbij zoveel mogelijk bij reguliere werkgevers aan de slag. Daarnaast wordt de uitvoering van groenvoorziening en het beheer van de openbare ruimte in eigen beheer uitgevoerd. Vanuit deze invalshoek heeft Skopos een alternatieve exploitatie opgesteld voor het uitvoeren van de Wsw door de gemeente. Daarbij is uitgegaan van drie voorzieningen. Eén voorziening voor het zogeheten beschut binnen; één voorziening voor beschut buiten; één voorziening voor plaatsing bij reguliere werkgevers. Het aantal personen dat onder de doelgroep valt is in 2015 circa 140 personen. De doelgroep beschut binnen is ongeveer 50 personen. Deze groep werkt overwegend bij Larcom en Wezo.

Langedijk rapport

Het college heeft de taken met betrekking de uitvoering van de Wsw overgedragen aan de Gemeenschappelijke Regeling Wezo. De feitelijke uitvoering is opgedragen aan Wezo NV. Een gemeente kan zowel toetreden als uittreden uit een gemeenschappelijke regeling. In de Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) en de statuten van de GR Wezo staan regels die in acht moeten worden genomen bij uittreding. Een belangrijke regel is dat de uittredende gemeente de overige gemeenten moet compenseren voor de "schade". In de statuten van GR Wezo is opgenomen dat bij de berekening van de uittredesom moet worden uitgegaan van de situatie dat de GR zou worden geliquideerd. Dit is een theoretisch uitgangspunt, maar dit vereenvoudigt de berekening. Er wordt gekeken naar één peilmoment, te weten 1 januari 2015 en er wordt niet gekeken naar de toekomstige gevolgen ("gevolgschade"). Wat daarnaast de uittredesom beperkt, is het gegeven dat in 2015 de sanering en herstructurering van Wezo voor een groot deel achter de rug is.

Argumenten:

De volgende overwegingen hebben meegewogen in het voorstel om uit te treden uit de Gemeenschappelijke Regeling Wezo

1.1 Gemeentelijke verantwoordelijkheid betekent gemeentelijke regie en keuzevrijheid.

Gemeenten krijgen veel vrijheden, maar moeten tegelijkertijd lastige keuzes maken ("meer met minder"). Daarbij hebben zij de taak regie te voeren bij de uitvoering van de WWnV en de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW). Regie betekent in dit verband: de gemeente bepaalt welke cliënt, welk traject wordt aangeboden en tegen welke kosten. Dit moet een beleidsmatige, zakelijke en kwalitatieve afweging zijn. Belangrijk in dit verband is dat de gemeente niet gebonden is aan één uitvoeringsorganisatie. Het "aanbod" van Wezo is niet per definitie de meest gunstige optie voor een cliënt. De gemeente moet derhalve ook de lijnen open houden met andere partners zoals Larcom,

particuliere re-integratiebedrijven of organisaties die AWBZ-begeleiding of dagbesteding aanbieden. Daarnaast biedt uitvoering in eigen beheer de mogelijkheid dat de eigen gemeentelijke investeringen en inzet rechtstreeks worden terugverdiend in de vorm van een betere exploitatie.

1.2 Regievoering door de GR betekent een beperkte gemeentelijke inbreng en schotten tussen budgetten.

Een GR maakt haar eigen beleidskader. Juridisch en financieel zijn de verplichtingen in de GR Wezo zodanig dat het totale budget van de gemeente Dalfsen voor uitvoering van de Wsw van ca. € 3 miljoen per jaar wordt overgedragen aan de GR. Daarnaast betaalt de gemeente haar aandeel bij een nadelig exploitatieresultaat. Kortom, een zeer groot bedrag wordt onttrokken aan de gemeentelijke begroting en zeggenschap. De kracht van de decentralisaties zit juist in het ontschotten. Oftwel de mogelijkheid om zowel beleidsmatig als financieel een mix te maken met de budgetten van de Wmo (m.n. extramurale begeleiding) en eventueel Jeugdzorg. Hierdoor kan ook de dienstverlening effectiever en meer integraal worden vormgegeven. In de Wet sociale werkvoorziening is vastgelegd dat het college verantwoordelijk is voor het aanbieden van werk onder aangepaste omstandigheden. Met het uittreden van de gemeente Dalfsen komt de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de WSW weer dicht bij de gemeente te staan.

1.3 Uittreden uit GR betekent niet einde samenwerking met Wezo

In de toekomst zal zeker worden samengewerkt met Wezo. Zo zullen in ieder geval de werkplekken voor het beschut binnen nog bij Wezo blijven. Echter, de samenwerking zal meer zijn gebaseerd op zakelijke gronden, en niet op juridische en financiële verplichtingen. De gemeente Dalfsen zal bij het beschut binnen een inkoopmodel hanteren. Tegen een vooraf gesteld tarief worden de werkplekken ingekocht.

1.4 Voor de Wsw -geïndiceerde verandert weinig.

De Wsw-gediceerden uit de gemeente Dalfsen komen in dienst van de gemeente Dalfsen of een nog op te richten gemeentelijke entiteit. Voor hen blijven de arbeidsvoorwaarden zoals afgesproken in de Cao voor Wsw-werknemers onverkort van kracht. De werkplek kan echter veranderen. Overigens is dit nu ook van toepassing van Wsw-werknemers. Voor de groep SW-geïndiceerden die vallen onder de term "beschut binnen" blijft onze inzet om hen zo veel mogelijk op de huidige werkplek bij Wezo of Larcom te laten. De gemeentelijke relatie met Wezo en Larcom wordt wel anders, en is meer gebaseerd op een zakelijke overeenkomst.

Risico's:

1.1 Uitvoering in eigen beheer brengt risico's met zich mee.

Zowel uitvoering in eigen beheer als uitvoering door een Wsw-uitvoeringsorganisatie geeft geen zekerheid over het te behalen financiële resultaat. De wijziging zit in de financiering. De gemeente Dalfsen gaat, vooral voor de doelgroep beschut binnen, samenwerken met deze organisaties op basis van een inkoopmodel. In de berekeningen is uitgegaan van een kostprijs van € 28.000,- per werkplek voor de groep "beschut binnen". Wezo (en Larcom) zullen moeten bezien of dit bedrag voor hen reëel is. De doelgroep beschut buiten bestaat ook uit ongeveer 50 personen. Deze groep is overwegend werkzaam in de groenvoorziening.

1.2 Uittreden uit de GR brengt kosten met zich mee.

In de Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) en de statuten van de GR Wezo staan regels die in acht moeten worden genomen bij uittreding. Als de gesprekken c.q. onderhandelingen over de uittreding in een harmonieuze sfeer verlopen kan het snel worden beklonken. Als de hakken in het zand gaan kan over diverse punten onenigheid ontstaan waardoor bijvoorbeeld extra onderzoek moet plaatsvinden. De indruk bestaat dat er zeker geen taboe meer rust op een uitvoering zonder een GR en dat de uittreding van de gemeente Dalfsen constructief wordt benaderd.

1.3 Economische situatie

In de WWnV en de WSW moeten arbeidsgehandicapten zo veel mogelijk bij reguliere werkgevers een werkplek krijgen. Het aantal werkplekken is afhankelijk van de economie en de opnamecapaciteit van de arbeidsmarkt, en de bereidwilligheid van werkgevers om werkplekken beschikbaar te stellen voor deze doelgroep. Structureel zijn 40 tot 50 werkplekken nodig voor deze doelgroep. Overigens werken nu al zo'n 25 Dalfsense WSW-ers bij reguliere werkgevers (in de vorm van detachering of via een loonkostensubsidie).

Alternatieven:

Voor de bestuurlijke structuur zijn meer keuzes dan alleen een keuze tussen wel of geen GR. Daarnaast zijn allerlei uitvoeringsvormen mogelijk zoals een NV of een stichting. Al deze varianten vallen buiten het kader van dit onderzoek.

Financiële dekking:

Er zal voor de uittredesom eenmalig een bedrag beschikbaar moeten worden gesteld ter hoogte van ongeveer € 232.000,-. Dit bedrag kan worden gedekt uit de algemene reserve. Overigens wordt dit bedrag op termijn terugverdiend door de lagere exploitatie.

In de structurele tekorten bij zowel Wezo als Larcom wordt voorzien uit de algemene middelen. Ook bij het zelf uitvoeren van de de Wsw blijven er jaarlijkse tekorten. Dit tekort wordt echter op ongeveer € 74.000 lager geraamd dan de huidige uitvoering van de Wsw.

Door bureau Skopos is een berekening gemaakt van de exploitatiekosten bij het zelf uitvoeren van de Wsw. Voor de berekening zijn hierbij dezelfde opbrengsten gehanteerd als Wezo hanteert in de notitie Wezo in perspectief en de herstructureringsaanvraag.

Voor berekening van de bijdrage aan Larcom is uitgegaan van de huidige gemeentelijke bijdrage van € 144.000,-. Dit bedrag wordt jaarlijks verhoogd met de vermindering van het Rijkssubsidie. Overigens is de werkelijke bijdrage aan Larcom mede afhankelijk van het exploitatieresultaat in het desbetreffende jaar.

	2013	2014	2015
exploitatieresultaat Wezo	124000	153000	192000
exploitatieresultaat Larcom	221000	199000	289000
exploitatieresultaat huidige uitvoering Wsw	345000	352000	481000
exploitatieresultaat vlgs. Skopos	55916	263049	407295

Communicatie:

De communicatie is vooralsnog beperkt tot de bestuurlijke partners. Als de plannen verder zijn gevormd zal de communicatie zich meer richten op de WSW-werknemers.

Vervolg:

1. Het voornemen tot uittreden zal formeel ("bij aangetekende kennisgeving") aan het bestuur van de GR Wezo kenbaar worden gemaakt.
2. Vervolgens wordt aan een onafhankelijke registeraccountant de opdracht gegeven tot het opstellen van een liquidatieplan.
3. Op grond van dit liquidatieplan besluit het college dat daadwerkelijk tot uittreding wordt overgegaan.
4. Het college kan dit besluit pas nemen nadat de raad hiervoor toestemming heeft gegeven.

Op dit moment (8 mei 2012) is nog niet duidelijk of de Wet werken naar vermogen controversieel wordt verklaard. Wel is helder dat de uitgangspunten van de wet breed worden gedeeld. Discussie is over de (financiële en sociale) gevolgen voor het werken met loondispensatie en over het toekomstig gemeentelijk budget voor de uitvoering van deze wet. Naar onze verwachting is er sprake van uitstel en zal de WWnV, al of niet in aangepaste vorm, na 1-1-2013 worden ingevoerd.

Bijlagen:

1. Rapport "Wezo in perspectief"
2. Rapport Radar "Nieuwe wegen"
3. Rapport Langedijk SWO "Gevolgen uittreden GR Wezo t.b.v. Dalfsen"
4. Rapport Skopos "Gemeente Dalfsen in regie".
5. Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Zwolle en omgeving

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
drs. H.C.P. Noten

de secretaris-directeur,
drs. H. Zwart

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Dalfsen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 7 mei 2012, nummer 50;

gelet op ; het bepaalde in artikel 24 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Zwolle en omgeving

b e s l u i t :

- De voorkeur uit te spreken voor lokale uitvoering van de Wsw c.q. WWnV, boven het blijven participeren in de Gemeenschappelijke Regeling Wezo.
- Kennis te nemen van het voorgenomen besluit om per 1 januari 2015 uit te treden uit de Gemeenschappelijke Regeling Wezo.
- Het college te mandateren om in onderhandeling te treden met het bestuur van de GR Wezo over de uittredesom en daarbij als uitgangspunten te bepalen:
  - afkoopsom conform advies bureau Langedijk SWO tot maximaal het gestelde bedrag, mits op basis van finale kwijting en de opmerking dat deze verminderd kan worden in geval van overname van lopende verplichtingen ten aanzien van personeel voor de lokale uitvoering.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dalfsen in zijn openbare vergadering van 25 juni 2012.

De raad voornoemd,

de voorzitter,
drs. H.C.P. Noten

de griffier,
N.A. IJnema Msc